

گەلی کوردستان لە ھەمبەر مەملانێی نویدا

دکتۆر توانا سلیمان مەجید

جینگای سەرسوورپمان نیە گەر ئیمپرو گەلی کوردستان پشتیوانی لە ھیچ بریارێکی پەرلەمانی کوردستان نەکەن. ئەم پەرلەمانە ۱۳ سالی لە مەوبەر لە بار و دۆخێکی سیاسی و ئابووری زۆر جیاوازی لە گەل ئیستادا پیکھینراوە. کوردستان لە سالی ۱۹۹۱ وە تا ئیستا، بە چەندین قوناخی شەری ناوخوا و ئاشتی مەرجداردا تێپەریوە. باشووری کوردستان، لە ژێر چنگی دەولەتی داگیرکەری عێراقیدا یەک پارچە بوو، کەچی لە ژێر لووتی ئەندامانی ئەم پەرلەمانەدا دوو کەرت کرا! دەیان بریاری چارەنووسساز کە زووربە ی دژ بە بەرزەوێندیەکانی گەلی کوردستان بوون، لە دەرەوی ئەم پەرلەمانە، کە دەبوو نوێنەری راستەقینە گەلی کوردستان بووایە، لە لایەن پارتی و یەکیتییە وە دران. ئەم پەرلەمانە ھەمیشە دەرگاکی لە ئاستی ئاوات و ئامانجەکانی گەلی کوردستاندا داخراو بوو.

بریاری پەرلەمانی کوردستان بۆ پەسەند کردنی بریارنامەی ۱۵۴۶ ی ئەنجومەنی ئاسایش، بریارێکی نایاسایی و ناشەرعیە. یەکیتی و پارتی ئەمجارە تەنھا بۆ خۆ دزینەو لە ئەرکیکی میژوویی چارەنووسساز، پەرلەمان بە کار دەھینن!

پەسەند کردنی بریارنامەی ۱۵۴۶، بە دەستەوێدانی دەولەتیکی سەربەخۆ و مافە رەواکانی گەلی کوردستانە و ھەلھاتنە لە پروی شۆفینزمی عەرەبی و داگیرکەزانی کوردستان، و بیتوانایی دیپلوماتیکی پارتی و یەکیتی ئاشکرا دەکات.

گفتی کۆنە بە عسیەک و شۆفینستیکی وەک ئایاد عەلاوی، یاخوود سەرۆکیکی بی کیشی سیاسی وەک غازی عجبیل ئەلیاوەر ھیچ نرخ و بەھایەکی نیە. گەلی کوردستان دیسانەو لە بەرامبەر مەترسی زۆرایەتی شۆفینزمی عەرەبیدا، و لکاندەوێ باشووری کوردستان بە عێراقەو بە پێی بریارنامەی ۱۵۴۶ ی ئەنجومەنی ئاسایش، دیسانەو گەلی کوردستان بە کەمایەتی دەکاتەو.

نە دەبوو پارتی و یەکیتی لە ھیچ حکومەتیکی عێراقیدا، بە بی بریارێکی پۆلایین لە سەر چارەنووسی گەلی کوردستان و پاش پەسەند کردنی لە لایەن گەلی کوردستانەو، بە شداریان بکردایە.

ئەمپرو ئەرکی میژوویی پارتی و یەکیتی، لە یە کخستەوێ ئیدارە ی ھەولێر و سلیمانیدا و دامەزراندنی حکومەتیکی کوردستانی کاتیە، تا ھەلئێژاردنی گشتی لە کوردستاندا ئەنجام دەدریت. ئەوسا ئەو حکومەت و پەرلەمانە ی کە لە ئەنجامی ئەو ھەلئێژاردنە پێک دین، نوێنەری شەری گەلی کوردستان و دەتوانن لە گەل حکومەتی عێراقدا گفتوگۆ ئەنجام بدەن.

لکاندەوێ باشووری کوردستان لە چوارچۆی سیستەمیکی فیدرالدا بە عێراقەو، بریارێکی چارەنووسسازە و لە سەروو بەرزەوێندی تاک و حیزبی سیاسیەو یە دەبیت لە رینگای ریفاندۆمەو ئەنجام بدریت.